

Kanta-Hämeen hyvinvointialueneuvottelu

Aika: to 28.11.2024 klo 8.30–11.30

Paikka: Helsinki, SM kh Aleksanteri & Teams-etäyhteys

Alueen edustajat paikalla:

Olli Naukkarinen	hyvinvointialuejohtaja	
Satu Ala-Kokko	toimialajohtaja, strategia ja integraatio	paikalla klo 8.86 alkaen
Jussi Savola	toimialajohtaja, konserni- ja tukipalvelut	paikalla klo 8.35 alkaen
Petri Talikka	toimialajohtaja, pelastuspalvelut	paikalla klo 8.34 alkaen
Jorma Haapanen	toimialajohtaja, ikäihmisten palvelut	
Jarmo Lappalainen	toimialajohtaja, terveydenhuolto	
Marika Paasikoski-Junninen	toimialajohtaja, perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelut	paikalla klo 8.36 alkaen
Petrus Kukkonen	rahoitus- ja investointijohtaja	paikalla klo 8.34 alkaen
Kaisa Lepola	aluehallituksen puheenjohtaja	paikalla klo 8.36 alkaen

Alueen edustajat etänä:

Johanna Bjerregård Madsen	henkilöstöjohtaja
Minna-Liisa Lönnqvist	viestintäjohtaja
Ella Sulin	hallinnon asiantuntija

Puheenjohtajisto paikalla:

Ville-Veikko Ahonen	osastopäällikkö, VM, puheenjohtaja
Kari Hakari	osastopäällikkö, STM, 1. varapuheenjohtaja
Tiina Snellman	strategia- ja ohjausyksikön johtaja, SM, 2. varapuheenjohtaja

Ministeriöiden, THL:n & AVI:n edustajat paikalla:

Teija Mikkola	neuvotteleva virkamies, VM
Antti Kuopila	neuvotteleva virkamies, VM
Hannele Ridanpää	arviointipäällikkö, THL
Eero Nyman	pelastusylitarkastaja, Etelä-Suomen AVI
Essi Taavitsainen	projektiassistentti, VM

Ministeriön edustajat etänä:

Tanja Rantanen	budjettineuvos, VM	etänä klo 8.38 alkaen
Anna Cantell-Forsbom	osastopäällikkö, STM	etänä klo 10.56 saakka
Andreas Blanco Sequeiros	johtaja, STM	etänä klo 10.36 saakka
Kirsi Kaikko	johtaja, STM	

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtaja avasi tilaisuuden klo 8.30 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Päätös: Todettiin osallistujat, käytiin lyhyt esittäytyminen ja hyväksyttiin asialista muutoksitta.

3. Yleiskatsaus hyvinvointialueen tilanteesta

3.1. Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen arviointipäällikön puheenvuoro

Käytiin läpi THL:n arviointipäällikön keskeiset huomiot alueen haastavasta lähtötilanteesta liittyen uudistukseen ja aiempaan seutukunnalliseen tapaan toimia sekä nykyisessä tilanteessa muutoksen oikeaan suuntaan ja toiminnallisen uudistamisen aktiivisuuteen.

Päätös: Merkittiin tiedoksi THL:n huomiot ja aiheesta käyty keskustelu.

3.2 Aluehallintoviraston pelastustoimen edustajan puheenvuoro

Käytiin läpi aluehallintoviraston keskeiset huomiot Kanta-Hämeen hyvinvointialueen pelastustoimen tilanteesta. Muun muassa pelastustoimen henkilöstövoimavaroissa on puutteita. Sopimuspalokuntalaisten osaamisen kehittämiseen on panostettu.

Päätös: Merkittiin tiedoksi, että pelastustoimen arvioinnista oltiin alueella osin eri mieltä, joskin arviointi todettiin monin kohdin myös onnistuneeksi. Merkittiin tiedoksi yhdenmukaisen arvioinnin haastaminen.

Merkittiin myös tiedoksi hyvinvointialuejohtajan esittämä pelastustoimea yleisempi kysymys, eli kumpi on alueiden toiminnassa ensisijaista: alijäämien kattaminen vai tarvevakioitujen menojen nostaminen sekä puheenjohtajan vastaus, että kaikkia lakeja noudatetaan tasa-arvoisesti eikä niitä hva-neuvottelussa aseteta ensisijaisuusjärjestykseen. Merkittiin myös tiedoksi hyvinvointialuejohtajan esittämä kysymys, minkä raja-arvon alle tarvevakioidut kustannukset voivat mennä ja vastaus siihen, ettei ole olemassa raja-arvoa tarvevakioitujen suhteen. Todettiin, että arviointiraporttien julkaisun jälkeen on tapahtunut muutosta alueen tietopohjaan. Lisäksi todettiin raporttien huomiot, ja että alue ei täysin allekirjoita raporttien huomioita, koska tieto on jo osin vanhentunutta.

4. Hyvinvointialueen muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanne

4.1 Hyvinvointialueen edustajien alustus tämän hetken tilanteesta

Alue kertoi alueen yleistilanteesta ja siitä, miten alueella on tehty lukuisia päätöksiä liittyen palveluverkkoon ja muun muassa digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Päätöksentekokyky on ollut hyvä. Ollaan tilanteessa, jossa tulevat menoleikkaukset vaikuttavat palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen, mutta ne eivät vielä vaikuta potilasturvallisuuteen. Sitä pistettä kuitenkin lähennytään, mikäli rahoitusmalli ja alijäämien kattamisvelvoite edellyttävät nykyisen muutostahdin jatkamista.

Muutosohjelmia pidettiin ongelmallisina, koska kaikki toimet eivät ole niissä. Toivotaan, että saataisiin työrauha ohjelmien kanssa ja että VM keskittyisi tilinpäätöstietoihin.

Ministeriöiden edustajat totesivat käsityksensä Kanta-Hämeen tilanteesta korjaantuneen neuvottelujen ja syksyn muutostukikeskustelujen myötä.

Keskusteltiin myös työhyvinvoinnista ja siitä, miten talouden tasapainottamisen ja toiminnan uudistamisen rinnalla keskeistä on ottaa jatkossakin huomioon henkilöstön työhyvinvointi ja kyky sopeutua muutoksiin.

Alue korosti digitaalisten palvelujen huomioimista kansallisissa laskennoissa. Alue on kehittänyt voimallisesti tiedolla johtamista, mm. ostopalveluiden kokonaisuuden hallinnassa. Yhtenäistynyt ja uudistuva tietojärjestelmäkokonaisuus edistää järjestämisen edellytyksiä.

Päätös: Käytiin läpi hyvinvointialueen yleiskatsaus tilanteesta. Keskusteltiin alueen päätöksenteon kyvystä, joka on hyvä. Ministeriöiden tilannekuva alueen taloudellisesta tilannekuvasta on muuttunut aiempaa positiivisemmaksi. Aiempi tilannekuva on perustunut osin ministeriöiden vääriin tietoihin. Todettiin, että ministeriöillä on toiminnassaan arvioinnin ja raportoinnin osalta parannettavaa. Merkittiin tiedoksi päätöksentekoon liittyvä tilannekatsaus ja digipalveluihin liittyvä tilannekuva sekä huoli, kuinka rahoitusmallin kautta tällainen edelläkävijyys tulee huomioiduksi. Ministeriöiden edustajat totesivat, että rahoitusmalli ei ole kannustava eikä huomioi uusia palvelumuotoja. Rahoituslain uudistaminen on etenemässä. Merkittiin myös tiedoksi tilannekuva toiminnan ja talouden yhdensovittamisesta. Alue korosti, että nykyiset toimet eivät vielä vaikuta potilasturvallisuuteen.

4.2 Aiempien toimenpidesuosituksen seuranta

Alue ei ole vuoden 2023 toimenpidesuosituksista samaa mieltä. Alue kokee, että päätöksentekokyky alueella on ollut hyvä. Palveluverkkopäätös on syntynyt ja sitä toimeenpannaan vauhdilla. Digitaalinen

sote-keskus tuottaa chat-palveluja useissa kanavissa. YTA-sopimus on syntynyt. Vuokratyövoimaan on kiinnitetty huomiota ja toimeenpanoa on tehty. Vuokratyövoiman käyttö on vähentynyt erityisesti syksyllä 2024, vuokratyövoimaa käytetään, kun siihen on oikeasti tarve. Ostoja on myös keskitetty.

Pelastustoimessa toimintaa on uudistettu ja kehitetty osana hyvinvointialuetta. Pelastustoimessa on yritetty löytää ne asiat, joihin oikeasti pystytään vaikuttamaan.

Päätös: Käytiin läpi vuosi sitten annetut toimenpidesuosituksot. Merkittiin tiedoksi alueen vastaukset suosituksiin ja vuokratyövoimapäätökset sekä integraatio. Toiminnallinen uudistus on lähtenyt hyvin käyntiin.

4.3 Muutos- ja uudistusohjelman sekä talouden tilanne

Alueen tavoitteena on alijäämien kattaminen vuoden 2026 loppuun mennessä. Alijäämäennuste on ollut laskeva koko tämän vuoden. Haastavaa on, että osataan asettaa oikeasuhteisia toimenpiteitä, koska rahoitus vaihtelee. Rahoituksen osalta ei koeta olevan ennustettavuutta.

Alue pohtii lisärahoituksen hakemista, mikäli toimintaympäristön muutokset tuovat lisää menoja, joita talousarviossa ei ole voitu ennakoida tai rahoituspohjassa on nähtävissä muutoksia negatiiviseen suuntaan.

Päätös: Käytiin läpi hyvinvointialueen esitys tilanteesta. Talouden tilannekuva on parantunut. Merkittiin tiedoksi, että hyvinvointialue pohtii lisärahoituksen hakemista, mikäli toimintaympäristön muutokset tuovat lisää menoja, joita talousarviossa ei ole voitu ennakoida tai rahoituspohjassa on nähtävissä muutoksia negatiiviseen suuntaan. Rahoituksen ennustettavuus on merkittävin riski alijäämien kattamisessa alueella. Merkittiin tiedoksi hyvinvointialuejohtajan seuraavat kysymykset: mikä on ministeriöiden näkökulmasta realistinen menojen sopeutusvauhti? Mitkä ovat ne kriteerit, joiden perusteella ministeriöissä arvioidaan, että hoitoon pääsy ei toteudu riittävällä tasolla tai asiakkaiden palvelut eivät toteudu niin kuin laki edellyttäisi? Miten ministeriöt arvioivat substanssilakien toteutumista tai missä vaiheessa puuttuvat näihin esim. määräaikojen noudattamisen osalta valtakunnallisena esimerkkinä erikoissairaanhoidon hoitotakuu ja Valviran siihen kohdistamat määräykset? Todettiin, että ministeriöillä ei ole hyvinvointialuejohtajan esittämiin kysymyksiin yksiselitteisiä vastauksia.

5. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erityiskysymykset

STM:n edustaja totesi aluksi, että ministeriön alustavan arvion mukaan tilanne sosiaali- ja terveydenhuollon osalta on tyydyttävä samoin kuin valtakunnallisten sosiaali- ja terveydenhuollon tavoitteiden osalta.

5.1. Ministeriöiden omat teemat

STM:n edustaja alusti ministeriön teemasta liittyen ostopalveluiden laajaan käyttöön toiminnassa ja sen riskit, esimerkiksi lasten ja nuorten palvelut.

SM:n edustaja alusti ministeriöiden teemoista liittyen pelastustoimen toimintavalmiuteen ja väestönsuojeluun varautumisen suunnitteluun. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen osalta riskiperusteista toimintavalmiuden suunnittelua tulee nostaa. Kalusto on ikääntynyttä ja sitä pitäisi uusia. Sopimuspalokuntien osalta huolestuttaa, että savusukeltajien määrä on vähentynyt. Varautumisen ja väestönsuojelun osalta laitoksella on puutteita, jotka edellyttävät korjaavia toimia.

Päätös: Käytiin läpi STM:n nostama teema ostopalveluiden laajasta käytöstä toiminnassa ja sen riskeistä, esimerkiksi lasten ja nuorten palvelut.

Käytiin läpi SM:n nostamat teemat: pelastustoimen toimintavalmius ja väestönsuojeluun varautuminen:

- Kanta-Hämeen hyvinvointialueen pelastustoimen on vahvistettava riskiperustaista toimintavalmiuden suunnittelua ja varmistettava riskeihin ja uhkiin perustuva pelastustoiminnan suorituskyky koko alueella.
- Hyvinvointialueen tulee laatia sodan ajan uhkan riskianalyysi ja väestönsuojeluun tarvittavien tarpeiden kokonaisuus. Lisäksi alueen tulee laatia suunnitelmat, muodostaa väestönsuojeluorganisaatio, tehdä tarvittavat varaukset, kouluttaa henkilöstö sekä harjoitella toimintaa säännöllisesti yhteistyössä muiden viranomaisten, kuntien ja toimijoiden kanssa.

Puheenjohtaja totesi, että merkitään tiedoksi alueen tilannekuvan olevan parempi kuin ministeriöiden esittämät arviot.

5.2. Hyvinvointialueen oma teema

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nostamaa teemaa kysynnän ja kustannusten hillinnän mahdollisuuksista ei ajan puutteet vuoksi käyty läpi.

Hyvinvointialuejohtaja kysyi, onko alueen viime vuoden nostoon, eli normikollision kysymykseen liittyen menossa tai valmistelussa toimenpiteitä, mihin todettiin, että erillistä selvittämishanketta ei ole käynnissä. Alijäämien kattamiseen ei ole valmistelussa muutoksia.

Päätös: Ajanpuutteen vuoksi ei käyty hyvinvointialueen nostamaa teemaa läpi. Merkittiin tiedoksi hyvinvointialuejohtajan kysymys ja siihen saatu vastaus.

6. Ministeriöiden toimenpidesuositukset

Puheenjohtaja esitteli alla olevat ehdotukset ministeriöiden toimenpidesuosituksiksi hyvinvointialueelle:

- Alueen tulee jatkaa määrätietoista työtään palvelurakenteen keventämiseksi.

Seuranta: Muutosohjelman toimenpiteiden toteutuminen ja kustannusvaikutusten kehitys (tavoite/ennuste/toteuma) puolivuositaisen seurannan perusteella.

- Alueen on tärkeää varmistaa talouden tasapainottaminen ja toiminnan uudistaminen ottaen jatkossakin huomioon henkilöstön työhyvinvointi ja kyky sopeutua muutoksiin.

Seuranta: Alueen henkilöstökertomus, Kevan tilastotuotanto. Muutosohjelman toimenpiteiden toteutuminen ja kustannusvaikutusten kehitys (tavoite/ennuste/toteuma) puolivuositaisen seurannan perusteella.

- Alueen tulee jatkaa hyvin vauhtiin lähtenytä kehittämistä tiedolla johtamisessa mm. ostopalveluiden kokonaisuuden hallinnassa.

Seuranta: THL:n asiantuntija-arvio.

Sisäministeriön syksyllä 2023 antamat alla olevat toimenpidesuositukset ovat voimassa vuosina 2023–2026.

- Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
- Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
- Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
- Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
- Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastuslaitosten työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Päätös: Annettiin esitetyt toimenpidesuosituksat. Seurannassa on otettava huomioon, että erilliset muutoshjelmat eivät sisällä kaikkia alueella käynnissä olevia toimenpiteitä. Käytiin keskustelu muutostuesta. Puheenjohtajan mukaan alueen talouden tilannekuva on muuttunut, eikä alueen ole välttämätöntä lähteä mukaan muutostukiprojektiin. Päätös muutostukiprojektiin osallistumisesta on alueella. Mikäli alue ei osallistu, ei päätöksellä ole riskejä tai negatiivisia seuraamuksia alueelle.

7. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja päätti tilaisuuden klo 11.30.

Ville-Veikko Ahonen
Osastopäällikkö
Valtiovarainministeriö

Kari Hakari
Osastopäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Tiina Snellman
Strategia- ja ohjausyksikön johtaja
Sisäministeriö

Olli Naukkarinen
Hyvinvointialuejohtaja
Kanta-Hämeen hyvinvointialue